

1. REALIZACJA OBOWIĄZKOWYCH ZADAŃ MIASTA

Szczecin z dniem 1 stycznia 1999 r. uzyskał status miasta na prawach powiatu. Miasto realizuje zadania własne leżące w gestii zarówno gminy jak i powiatu, których katalog zawierają przepisy ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Do zadań własnych Miasta należy zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Ustawy określają, które z zadań własnych Miasta mają charakter obowiązkowy.

Ustawy mogą nakładać na Miasto obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzania wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej mogą być również wykonywane na podstawie porozumień z organami tej administracji. Miasto może wykonywać również zadania leżące w gestii innych samorządów na podstawie porozumień z nim zawartych. W celu wykonywania zadań Miasto tworzy jednostki organizacyjne, a także zawiera umowy z innymi podmiotami np. organizacjami pozarządowymi.

W Szczecinie funkcjonuje około 300 miejskich jednostek organizacyjnych. Wśród nich są zakłady budżetowe, jednostki budżetowe, gospodarstwa pomocnicze. Ponadto zadania Miasta realizowane są także przez spółki z udziałem Miasta, różnego rodzaju służby, inspekcje i straże.

Charakterystyka działań według sfer działalności*

Oświata i wychowanie oraz kultura i sztuka

Szczecin posiada obszerną sieć placówek i instytucji związanych z systemem oświaty oraz kulturą i sztuką.

System oświaty Miasta Szczecin, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, obejmuje:

- przedszkola,
- szkoły: podstawowe, gimnazja, ponadgimnazjalne, artystyczne,
- placówki oświatowo – wychowawcze,
- placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego – umożliwiające

uzyskanie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,

- placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych,
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne – w tym specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty do zadań własnych gminy należy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi oraz przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Do zadań własnych powiatu należy zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek oświatowo – wychowawczych, w tym szkolnych schronisk młodzieżowych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim oraz upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu

* jednostki miejskie podane według „Wykazu miejskich jednostek organizacyjnych, służb, inspekcji, straży, spółek z udziałem Miasta oraz innych miejskich podmiotów i jednostek” z grudnia 2006 r.

terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, a w przypadku szkół artystycznych – z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Szkoły i placówki mogą być szkołami i placówkami publicznymi albo niepublicznymi. Szkoły i placówki mogą być zakładane i prowadzone nie tylko przez jednostki samorządu terytorialnego (publiczne szkoły i placówki), ale również przez inne osoby prawne, a także osoby fizyczne.

W 2006 r. funkcjonowały 192* miejskie jednostki organizacyjne realizujące zadania w zakresie edukacji:

- przedszkola (58)
- szkoły podstawowe (43)
- gimnazja (30),
- licea (9),
- zespoły szkół (31),
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne (5),
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. T. Szeligowskiego,
- Państwowe Ognisko Baletowe,
- Pałac Młodzieży - Pomorskie Centrum Edukacji, Ośrodek Morski Pałacu Młodzieży,
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Słowiki”,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe,
- specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze (5), w tym ośrodek dla dzieci słabo słyszących i ośrodek dla dzieci niesłyszących,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii (2),
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy,
- Bursa Szkolna Integracyjna,
- Szkoła Podstawowa i Gimnazjum przy Pogotowiu Opiekuńczym,

Do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego należą również sprawy z zakresu prowadzenia działalności kulturalnej oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną poprzez tworzenie instytucji kultury, dla których prowadzenie działalności kulturalnej jest podstawowym celem statutowym.

W Szczecinie funkcjonowało w 2006 r. 10 miejskich instytucji kultury:

- teatry : Teatr Współczesny i Teatr Lalek Pleciuga
- domy kultury: Klub 13 Muz, Skolwin, MOK Dąbie, Słowianin,
- Filharmonia Szczecińska,
- Miejska Biblioteka Publiczna (35 filii),
- Szczecińska Agencja Artystyczna,
- Muzeum Techniki i Komunikacji „Zajezdnia Sztuki”.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Pomoc społeczna, będąca instytucją polityki społecznej państwa, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miasto wykonuje zadania własne z zakresu pomocy społecznej będące w gestii zarówno gminy i powiatu jak i zlecone z zakresu administracji rządowej.

Organizatorami pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są organy administracji rządowej i samorządowej, które w tym zakresie współpracują z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Rolę koordynatora Systemu Pomocy Społecznej w Mieście pełni **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie**, który działa w formie jednostki budżetowej. Przy pomocy Ośrodka Prezydent Szczecina sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, placówek opiekuńczo – wychowawczych i domów pomocy społecznej na terenie Gminy Miasto Szczecin. Nadzór ten polega na opiniowaniu i kontroli realizacji zadań przez te jednostki pod kątem ich jakości, rzetelności, efektywności i prawidłowości ich

* w roku 2007 planuje się reformę sieci szkół (likwidacja, łączenie placówek)

wykonania, kwalifikacji osób wykonujących usługi oraz dostosowania tych usług do wymaganych przepisami prawa standardów. Do zadań Ośrodka należą między innymi:

- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- koordynowanie realizacji gminnej i powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia czy placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, dożywianie dzieci,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

Na sieć jednostek pomocy społecznej składają się różnego rodzaju placówki, które świadczą usługi adresowane do określonych kategorii osób. Są to np.:

- **domy pomocy społecznej** - zapewniające osobom wymagającym całodobowej opieki usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, a także edukacyjne.
- **placówki opiekuńczo – wychowawcze** (domy dziecka, rodzinne domy dziecka, pogotowia opiekuńcze) - zapewniające dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie,
- **ośrodki adopcyjno - opiekuńcze** – prowadzące działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, pełnienia funkcji rodzin zastępczych

i prowadzenia placówek rodzinnych, a także szkolące i prowadzące wsparcie psychologiczno – pedagogiczne osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne oraz rodziców naturalnych dzieci objętych tymi formami opieki.

- **ośrodki wsparcia** – będące placówkami pobytu dziennego, gdzie udziela się wsparcia osobom, które nie wymagają opieki całodobowej, ale wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych, niezbędnych potrzeb życiowych.
- **ośrodki interwencji kryzysowej** – których rolą jest świadczenie specjalistycznych usług w stosunku do osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej.

W 2006 r. Miasto prowadziło 19 placówek opieki społecznej:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej”,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta”,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Dzielne Domy Pomocy Społecznej (2),
- Domy Dziecka (2),
- Pogotowie Opiekuńcze,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy,
- Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych,
- Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Rodzinne Domy Dziecka (6),
- Środowiskowy Dom Samopomocy.

Do zadań własnych Miasta należą również zadania związane z ochroną zdrowia. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć zakłady opieki zdrowotnej, które udzielają świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych osobom ubezpieczonym, a także innym osobom, uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów, nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub odpłatnością całkowitą.

W 2006 r. funkcjonowały w Szczecinie 4 placówki opieki zdrowotnej utworzone przez Miasto:

- Żłobek Miejski (7 filii) z Oddziałem Pielęgnacyjnym,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szkół Wyższych w Szczecinie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu,
- Szpital Miejski im. Św. Karola Boromeusza w Szczecinie – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Do miejskich placówek świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia zaliczyć należy również Miejską Izbę

Wyrzeźwień, Powiatowy Urząd Pracy czy Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Gospodarka komunalna i gospodarka nieruchomościami

Do zadań własnych Miasta należą również sprawy z zakresu:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody, gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- budownictwa mieszkaniowego,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- utrzymania miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej,,
- geodezji, kartografii i katastru,
- gospodarki nieruchomościami,
- rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego.

W celu zapewnienia realizacji powyższych zadań Rada Miasta powołała uchwałami odpowiednie zakłady budżetowe oraz jednostki budżetowe. Miasto realizuje wybrane zadania również przy pomocy spółek, w których jest udziałowcem oraz innych jednostek.

Do jednostek realizujących zadania w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej należą m.in.:

➤ **Zakłady budżetowe:**

Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych

Zakład wykonuje zadania z zakresu: prowadzenia ewidencji zasobów komunalnych, sprawowania nadzoru nad prawidłowością eksploatacji i stanem technicznym, ustalania potrzeb remontowych oraz nadzorowania i finansowania remontów, regulowania stanów prawnych nieruchomości.

Zakład Usług Komunalnych

ZUK pełni funkcję administratora i organizatora prac prowadzonych na terenach zieleni miejskiej, lasów miejskich, na nabrzeżach, kąpieliskach, cmentarzach, prowadzi Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt oraz Teatr Letni.

Miejski Zakład Gospodarki Odpadami*

Zakład zajmuje się prowadzeniem gospodarki odpadami stałymi i płynnymi, rekultywacją wysypisk. Komplementarne zadania w zakresie oczyszczania Miasta realizują dwie spółki z udziałem Miasta: Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o. oraz „Remondis” sp. z o.o.

Miejski Zakład Komunikacyjny

Zakład świadczy usługi przewozowe w regularnej tramwajowej komunikacji miejskiej w Szczecinie na podstawie zawartych umów z organizatorem miejskiego transportu zbiorowego, prowadzi remonty, konserwację i modernizację eksploatowanych obiektów, taboru i urządzeń liniowych oraz inwestycje odtworzeniowe, rozwojowe ze środków własnych i obcych, a także zarządza powierzonym mieniem.

Od 1 lipca 1992 do maja 1995 MZK funkcjonował jako oddział Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych. 1 czerwca 1995 MZK został podzielony na dwie odrębne jednostki budżetowe: Zarząd Komunikacji Miejskiej, którego zadaniem jest organizacja, planowanie i sterowanie komunikacją miejską, oraz Miejski Zakład Komunikacyjny świadczący usługi przewozowe. 1 lutego 1997 z MZK wydzielona została baza autobusowa w Policach, tworząc Szczecińsko-Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o. Natomiast 1 listopada 1999 w spółki przekształcone zostały pozostałe dwie bazy autobusowe. Nowe firmy otrzymały nazwy Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe "Klonowica" sp. z o.o. i Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe "Dąbie" sp. z o.o.. Następnie utworzono 1 lipca 2000 podmiot o nazwie Centralne Warsztaty sp. z o.o. (obecnie Spółka nie prowadzi działalności). Powstał on na bazie mienia wydzielonego z MZK i będącego w użytkowaniu Wydziału Tramwajowe Warsztaty Remontowe.

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego

ZDiTM zajmuje się finansowaniem, planowaniem, utrzymaniem i ochroną dróg, a także organizacją i zarządzaniem ruchem na drogach w granicach administracyjnych miasta Szczecin w zakresie objętym ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, organizacją, nadzorem i kontrolą oczyszczania ulic w Mieście, organizacją, zarządzaniem, planowaniem i sterowaniem transportem publicznym.

* w 2007 r. rozpoczęto proces likwidacji

Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Odpowiedzialny jest za gromadzenie, prowadzenie i udostępnianie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, prowadzenie, aktualizację i udostępnianie baz ewidencji gruntów, budynków i lokali, zakładanie, prowadzenie i udostępnianie powiatowych baz danych krajowego systemu informacji o terenie, założenie, prowadzenie i udostępnianie baz geodezyjnej ewidencji uzbrajania podziemnego oraz opiniowanie prawidłowości usytuowanych sieci podziemnego uzbrojenia terenu.

➤ **Spółki z udziałem Miasta:**

Remondis Spółka z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. zagospodarowanie metalowych i niemetalowych odpadów i złomu, sprzedaż hurtowa odpadów i złomu, towarowy transport drogowy pojazdami specjalizowanymi i uniwersalnymi.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.,

Spółka została powołana w celu realizacji zadań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie ochrony środowiska poprzez oczyszczanie miasta i gospodarowanie odpadami. Do zadań Spółki należy wywóz odpadów bytowych i innych, oczyszczanie ulic, placów, obszarów wodnych i innych terenów oraz urzędzeń, selektywna zbiórka odpadów, unieszkodliwianie odpadów, handel przetworzonymi odpadami, organizacja, projektowanie, budowa oraz eksploatacja urzędzeń i instalacji do przetwarzania odpadów.

Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o.,

Przedmiotem działalności Spółki jest przede wszystkim świadczenie usług transportowych w lokalnej komunikacji zbiorowej na terenie Szczecina, Polic i gmin sąsiednich, świadczenie innych usług transportowych, świadczenie usług w zakresie remontów i przeglądów technicznych środków transportowych, wynajem środków transportowych.

Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” Spółka z o.o. oraz Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” Spółka z o.o.,

Przedmiotem działalności Spółek jest świadczenie usług transportowych w lokalnej

komunikacji zbiorowej na terenie Gminy Miasto Szczecin i gmin sąsiednich, świadczenie innych usług transportowych, świadczenie usług w zakresie remontów, napraw i przeglądów technicznych środków transportowych, wynajem środków transportowych.

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.,

Do najważniejszych sfer działalności Spółki należy realizacja inwestycji obejmujących nowe budownictwo mieszkaniowe, zarządzanie własnym oraz obcym zasobem lokalowym, modernizacja budynków mieszkaniowych.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Spółka z o.o.,

Przedmiot działalności Spółki obejmuje zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami mieszkalnymi i niemieszkalnymi, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.

Szczecińskie Centrum Renowacyjne Spółka z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. świadczenie usług w zakresie: prowadzenia renowacji i modernizacji obiektów budowlanych, zarządzania i administrowania nieruchomościami, prowadzenia działalności inwestycyjnej związanej z budownictwem mieszkaniowym i użytkowym, robót budowlanych czy pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.,

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja, zakup i dystrybucja energii cieplnej, gorącej wody i pary technologicznej, eksploatacja i modernizacja własnych oraz - na zlecenie - obcych urzędzeń ciepłowniczych, określanie ogólnych i technicznych warunków podłączeń użytkowników do sieci cieplnej, programowanie budowy urzędzeń ciepłowniczych, wdrażanie nowych rozwiązań technicznych, a także nadzór techniczny.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.,

Spółka wykonuje zadania z zakresu zaopatrzenia w wodę oraz usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Na kolejnej stronie przedstawiono podstawowe dane dotyczące wymienionym wcześniej spółek dotyczące roku 2005.

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE SPÓŁEK Z UDZIAŁEM MIASTA NA KONIEC 2005 R.

Wyszczególnienie	Udział Miasta	Suma bilansowa (w tys. zł)	Wartość kapitału podstawowego spółki (w tys. zł)	Zysk/ strata netto (w tys. zł)	Zobowiązania długoterminowe (w tys. zł)
Remondis Spółka z o.o.	1,00 %	20 852	3 500	1 255	0
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.	51,00 %	11 104	7 794	243	760
Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o.	30,76 %	16 863	6 077	590	2 397
Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” Spółka z o.o.	100,00%	7 234	38 300	22	284
Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” Spółka z o.o.	100,00%	8 107	14 300	403	0
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	100,00%	369 424	186 741	478	122 176
Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Spółka z o.o.	100,00%	176 006	83 800	687	67 070
Szczecińskie Centrum Renowacyjne Spółka z o.o.	100,00%	132 346	127 362	- 436	1 767
Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.	33,43 %	212 796	126 500	2 724	8 627
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	100,00%	453 189	192 803	5 603	46 199

➤ Inne jednostki:

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Prowadzi przede wszystkim nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem prawa budowlanego, w szczególności: zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych, zgodności rozwiązań architektoniczno – budowlanych z przepisami techniczno – budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej.

Biuro Planowania Przestrzennego

Jednostka budżetowa, do zadań której należy prowadzenie prac w zakresie planowania przestrzennego Miasta, a w szczególności opracowywanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, prowadzenie spraw wynikających

ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjmowanie i analiza wniosków dotyczących zmian w obowiązującym planie, a także opracowywanie zmian planu zagospodarowania przestrzennego.

Kultura fizyczna, sport i turystyka

Zarządzaniem i utrzymaniem bazy sportowej i rekreacyjnej Miasta zajmuje się miejska jednostka pod nazwą Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Rehabilitacji. MOSRiR dba o stworzenie w mieście odpowiednich warunków dla rekreacji i wypoczynku, a także uprawiania wybranych dyscyplin sportowych. Jednostka udostępnia bazę sportową i rekreacyjną klubom, związkom sportowym, organizacjom kultury fizycznej i turystyki, fundacjom, organizacjom sportowym i zawodowym, szkołom, uczelniom, zakładom pracy i osobom prywatnym.

Obecnie MOSRiR zarządza następującymi obiektami komunalnymi:

- Stadion Miejski, ul. Karłowicza 28,
- Hala Miejska, ul. Twardowskiego 12b,
- Stadion Młodzieżowy, ul. Tenisowa 38,

- Miejski Stadion Lekkoatletyczny im. Wiesława Maniaka, ul. Litewska 20,
- Szczeciński Dom Sportu, ul. Wąska 16,
- Zespół Obiektów Sportowych „Tor Kolarski”, al. Wojska Polskiego 246,
- Młodzieżowe Centrum Sportowe, ul. Narutowicza 17,
- Tor Regatowy Dziewoklicz,
- Obiekt sportowo – rekreacyjny, ul.Nehringa.

Bezpieczeństwo publiczne

Do zadań własnych Miasta należą sprawy z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, a także zapobieganie innym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Na straży bezpieczeństwa publicznego w Mieście stoi Komenda Miejska Policji, której zadania finansowane są od 2003 r. z budżetu państwa.[†] Jej działania wspierane są przez Straż Miejską. Bezpieczeństwem w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwem technicznym oraz likwidacją pożarów zajmuje się Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej.

Z budżetu Miasta finansowana jest działalność Komendy Miejskiej Powiatowej Straży Pożarnej (jako zadanie zlecone) oraz Straż Miejska (jako zadanie własne).

Administracja publiczna

W zakresie administracji podstawową jednostką organizacyjną gminy jest Urząd Miasta w Szczecinie, przy pomocy którego Prezydent Miasta realizuje swoje ustawowe zadania. Szczegółowe zasady funkcjonowania Urzędu ustala Regulamin organizacyjny. Prezydent sprawuje władzę wykonawczą.

Pozostała działalność Miasta – spółki z udziałem Miasta

Oprócz spółek wymienionych w tabeli na stronie 50 Szczecin posiada również udziały w innych spółkach, których działalność odgrywa istotną rolę dla rozwoju miasta. Do najważniejszych należą:

Fundusz Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecina Spółka z o.o.

Spółka została utworzona w celu stymulowania rozwoju gospodarczego miasta poprzez wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Cel ten

Spółka realizuje poprzez udzielanie poręczeń kredytowych dla małych i średnich przedsiębiorców.

Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Spółka z o.o.

Celem Spółki jest wspieranie przedsięwzięć gospodarczych w formie udzielania pożyczek zapewniających rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorców. Przedmiotem działalności Funduszu jest również badanie rynku i opinii publicznej czy doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Szczeciński Park Naukowo Technologiczny Spółka z o.o.

Spółka ma pełnić rolę jednostki integrującej realizację nowoczesnych produktów w sferze technologii informatycznych. Celem jest rozwój Miasta Szczecin oraz Regionu Zachodniopomorskiego, oparty na technologiach informatycznych, z wykorzystaniem istniejącego potencjału kadrowego i naukowo – innowacyjnego, skupionego wokół Politechniki Szczecińskiej. Stworzenie infrastruktury informatycznej ma w założeniu przynieść znaczny wzrost produkcji, usług, a przede wszystkim zatrudnienia.

Międzynarodowe Targi Szczecińskie Spółka z o.o.

Przedmiot działalności spółki obejmuje organizację targów i wystaw gospodarczych, kongresów, pokazów mody, imprez sportowych, projektowanie i wykonywanie stoisk targowych, usługi poligraficzne – reklamowe czy obsługę gastronomiczną imprez.

Port Lotniczy Szczecin – Goleniów Spółka z o.o.

Przedmiot działalności Spółki obejmuje m.in. działalność wspierającą dla transportu powietrznego i lądowego, przewóz osób i towarów, przeładunek, magazynowanie, składowanie i przechowywanie towarów, najem i dzierżawę obiektów, placów i pomieszczeń, prowadzenie hoteli, moteli, restauracji, kawiarni czy barów.

Na kolejnej stronie przedstawiono podstawowe dane dotyczące wymienionym wcześniej spółek dotyczące roku 2005.

[†] w 2003 r. budżet państwa przejął finansowanie zadań zleconych Miastu z zakresu administracji rządowej związanych z funkcjonowaniem Policji

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE SPÓŁEK Z UDZIAŁEM MIASTA NA KONIEC 2005 R.

Wyszczególnienie	Udział Miasta	Suma bilansowa (w tys. zł)	Wartość kapitału podstawowego spółki (w tys. zł)	Zysk/ strata netto (w tys. zł)	Zobowiązania długoterminowe (w tys. zł)
Fundusz Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecina Spółka z o.o.	100,00 %	35 269	32 432	2 777	0
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Spółka z o.o.	95,35 %	2 176	2 150	8	0
Szczeciński Park Naukowo Technologiczny Spółka z o.o.	100,00%	6 795	6 523	- 272	0
Międzynarodowe Targi Szczecińskie Spółka z o.o.	49,12 %	6 758	8561	- 491	0
Port Lotniczy Szczecin – Goleniów Spółka z o.o.	34,57 %	95 610	102 120	- 7 731	9 077

PODZIAŁ ZADAŃ POMIĘDZY JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA SZCZECIN WRAZ ZE WSKAZANIEM FORMY ORGANIZACYJNEJ (objaśnienia skrótów pod tabelą)

Nazwa zadania	Rodzaj jednostki wykonującej zadanie
Administracja publiczna w zakresie zadań własnych i zleconych obejmująca m.in.: - ewidencję ludności, - ewidencję działalności gospodarczej, - gospodarka gruntami i nieruchomościami, - ochronę środowiska, - prowadzenie akt stanu cywilnego, - rejestrację pojazdów, - obronę cywilną.	Urząd Miasta w Szczecinie – j. b.
Planowanie przestrzenne	Biuro Planowania Przestrzennego – j. b.
Prowadzenie szkół podstawowych	szkoły podstawowe (w tym specjalne) – j. b.
Prowadzenie gimnazjów	gimnazja (w tym specjalne) – j. b.
Prowadzenie liceów ogólnokształcących	licea ogólnokształcące (w tym specjalne) –j. b.
Prowadzenie poradni psychologiczno - pedagogicznych	poradnie psychologiczno – pedagogiczne – j. b., Centrum Psychologiczno – Pedagogiczne – j. b.
Prowadzenie placówek oświatowo - wychowawczych	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. T.Szeligowskiego – j. b., Państwowe Ognisko Baletowe - j. b., Pałac Młodzieży – Pomorskie Centrum Edukacji z Ośrodkiem Morskim Pałacu Młodzieży – j. b., Międzyskolny Ośrodek Sportowy – j. b., Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Słowiki” – j. b., Szkolne Schronisko Młodzieżowe – j. b.
Prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych	specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze – j. b., Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy – j. b., Bursa Szkolna Integracyjna – j. b., młodzieżowe ośrodki socjoterapii – j. b., Szkoła podstawowa i Gimnazjum przy Pogotowiu Opiekuńczym – j. b.
Prowadzenie przedszkoli	przedszkola – z. b., [‡] Środowiskowa Placówka Edukacyjno – Wychowawcza, Publiczne Przedszkole Środowiskowe – Świetlica Środowiskowa – z. b., Przedszkole Specjalne – j. b.
Prowadzenie żłobków	Żłobki Miejskie – j.b.

[‡] w 2007 planowane przekształcenie z zakładów budżetowych w jednostki budżetowe

Nazwa zadania	Rodzaj jednostki wykonującej zadanie
Prowadzenie lecznictwa	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szkół Wyższych, Szpital Miejski – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i wychowanie w trzeźwości	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu, Miejska Izba Wyrzeźwień – j. b.
Prowadzenie placówek opieki społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – j. b., domy pomocy społecznej – j. b., dzienne domy pomocy społecznej – j. b., domy dziecka – j. b., rodzinne domy dziecka – j. b., Pogotowie Opiekuńcze – j. b., Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy – j. b., Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych – j. b., Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej – j. b., Środowiskowy Dom Samopomocy – j. b.
Utrzymanie gminnych dróg, ulic, placów, mostów oraz organizacja ruchu drogowego	Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego – z .b,
Prowadzenie transportu publicznego	Miejski Zakład Komunikacyjny – z. b., Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego - z. b., Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” - sp. z o.o. Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” - sp. z o.o. Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - sp. z o.o.
Zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków	Zakład Wodociągów i Kanalizacji - sp. z o.o
Zaopatrzenie w ciepło	Szczecińska Energetyka Ciepła – sp. z o.o.
Utrzymanie zieleni miejskiej, cmentarzy i urządzeń komunalnych	Zakład Usług Komunalnych –z. b.,
Gospodarowanie odpadami stałymi i płynnymi oraz oczyszczanie miasta	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania – sp. z o.o., Remondis – sp z o.o.
Gospodarka zasobem mieszkaniowym oraz zasobem lokali użytkowych	Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych – z. b., Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego - sp. z o.o. Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” - sp. z o.o. Szczecińskie Centrum Renowacyjne - sp. z o.o.
Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	Straż Miejska - j. b., Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej - j. b.,
Przeciwdziałanie bezrobociu	Powiatowy Urząd Pracy – j. b.
Realizacja zadań z zakresu kultury fizycznej, sportu i turystyki	Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji – j. b.
Prowadzenie instytucji kultury	Teatry – i. k., domy kultury – i. k., Filharmonia – i. k., Miejska Biblioteka Publiczna – i. k., Muzeum Techniki i Komunikacji – i. k., Szczecińska Agencja Artystyczna - i. k.

j.b – jednostka budżetowa

z.b. – zakład budżetowy

i.k. – instytucja kultury

sp. z o. o – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

2. DOCHODY BUDŻETOWE I POLITYKA PODATKOWA

2.1. REALIZACJA DOCHODÓW W LATACH 2004 – 2006

Miasto prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową w oparciu o budżet czyli zestawienie dochodów i wydatków.

Według zapisów ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na

dochody tych jednostek składają się trzy podstawowe elementy:

- dochody własne,
- subwencja ogólna,
- dotacje z budżetu państwa.

Dochodami wyżej wymienionych jednostek mogą być także:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,

- inne środki określone w odrębnych przepisach.

Mimo procesu decentralizacji zadań publicznych i ustawowego rozszerzania zakresu zadań realizowanych przez samorządy lokalne, a tym samym wzrostu rodzajów i poziomów wydatków, w polskim systemie finansowania samorządów lokalnych wciąż dużą rolę odgrywają transfery z budżetu centralnego (dotacje i subwencje oraz udziały w dochodach budżetu państwa). Aktywna polityka samorządów powinna zmierzać do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorządy mają bezpośredni wpływ i kształtowania korzystnej relacji w stosunku do transferów z budżetu centralnego.

Działania podejmowane w ramach polityki kształtowania dochodów własnych w Gminie Miasto Szczecin obejmują:

- określanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu odnośnie podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, podatku od posiadania psów oraz opłacie targowej,
- stosowanie indywidualnych ulg, zwolnień i umorzeń w podatkach przypisanych gminie,
- określanie przez Radę Miasta zasad gospodarowania majątkiem Miasta:
 - w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości

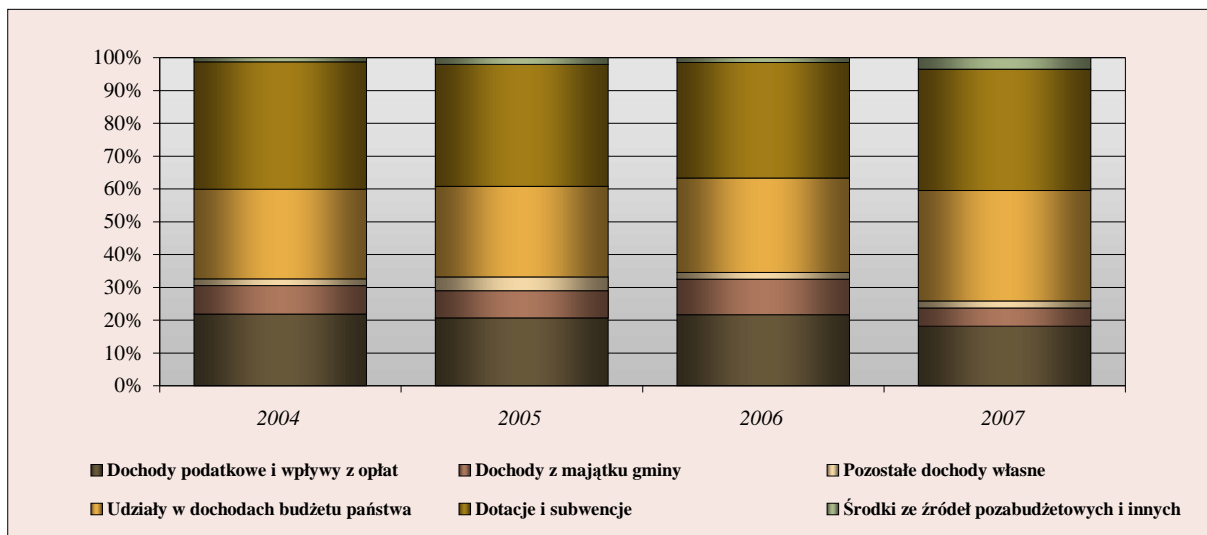
- gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata,
- stosowania ulg i zwolnień przy sprzedaży lokali komunalnych oraz warunków sprzedaży ratalnej,
- zasad prywatyzacji komunalnych lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży,
- stosowania bonifikat przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- ustalania przez Prezydenta Miasta stawek opłat za dzierżawę gruntów komunalnych oraz stawek opłat za dzierżawę nieruchomości komunalnych do umieszczania reklam.

Na wielkość dochodów budżetowych Gminy Miasto Szczecin w roku 2006 znaczący wpływ miały następujące źródła:

- subwencje i dotacje na działalność związaną z realizacją zadań własnych i zleconych: 35,2 %,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa tj. wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych: 28,8%,
- podatki i opłaty lokalne 21,6 %,
- dochody z majątku Miasta 10,9 %.

Strukturę dochodów Miasta przedstawia poniższy wykres oraz Tabela nr 1 (patrz załącznik).

STRUKTURA DOCHODÓW MIASTA SZCZECIN W LATACH 2004 - 2007

2.2. DOTACJE, SUBWENCJE ORAZ UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA

Dotacje i subwencje stanowiące dochód budżetu Miasta obejmują:

- subwencje,
- dotacje na zadania własne,
- dotacje na zadania zlecone,
- dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

Ciągłe zmiany jakie mają miejsce w zakresie realizowanych przez samorządy terytorialne zadań znalazły swoje odzwierciedlenie w strukturze transferów otrzymywanych z budżetu państwa.

Rok 2004 był rokiem przełomowym dla finansów Miasta. Z początkiem tego roku weszła bowiem w życie nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzają do decentralizacji środków publicznych oraz zwiększenia ekonomicznej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w gospodarowaniu własnymi dochodami. Zgodnie z jej zapisami część zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, które finansowane były subwencjami i dotacjami z budżetu państwa zostało przejętych przez gminy do finansowania z dochodów własnych. Miasto Szczecin przejęło do finansowania dochodami własnymi niektóre zadania m.in. z zakresu pomocy społecznej (np. zasiłki okresowe – częściowo, dodatki mieszkaniowe, utrzymanie PUP, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, rodziny zastępcze, fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli i byłych pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych), oświaty i wychowania oraz gospodarki komunalnej (np. oświetlenie dróg).

Zmiany w ustawie miały również wpływ na konstrukcję subwencji ogólnej. W niezmiennym kształcie pozostała tylko część oświatowa subwencji ogólnej, która pokrywa ok. 60 % wydatków bieżących w sektorze oświaty. W celu zwiększenia samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w Ustawie wprowadzono zapisy dotyczące zwiększenia ich udziałów we wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych.

Dla gmin wskaźnik dotyczący podatku od osób fizycznych wzrósł do 35,7% w 2004 r. z 27,6% w 2003 r. i do 35,61% w 2005 r., 35,95% w 2006 r., 36,22 % w 2007 r. Dla powiatów wskaźnik w roku 2003 wyniósł 1%, w roku 2004 8,4%, w 2005 roku wzrósł do 10,25% (na tym poziomie lata kolejne). Wskaźnik dotyczący podatku od osób prawnych dla gmin wzrósł z 5% w 2003 r. do 6,7% w kolejnych latach, a dla powiatów z 0% w 2003 r. do 1,4% w latach następnych. Dla budżetu Miasta zmiany powyższe skutkowały wzrostem wpływów z powyższego tytułu w 2004 r. o 79 mln zł w stosunku do roku 2003, w 2005 r. w stosunku do 2004 r. o 35,7 mln zł. W 2006 r. w stosunku do 2005 r. dochody z tytułu udziałów w PIT i CIT wzrosły o 47,3 mln zł zaś planowane na rok 2007 r. są wyższe o 44,2 mln zł w stosunku do roku 2006.

2.3. ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH

Kolejną pozycję w dochodach budżetu Miasta stanowią dochody ze źródeł pozabudżetowych. Składają się na nią przede wszystkim środki uzyskiwane z funduszy Unii Europejskiej, z których możliwość korzystania otworzyła się dla Polski wraz z wejściem w jej struktury.

W 2004 r. środki ze źródeł pozabudżetowych wyniosły 9,8 mln zł, w 2005 r. - 18,5 mln zł, w 2006 - 15,3 mln zł, w 2007 - 36,6 mln zł. Większość środków przeznaczana jest na dofinansowanie zadań inwestycyjnych. W 2006 r. 10 mln zł z ogólnej kwoty 15,3 mln zł stanowiły środki z funduszy międzynarodowych na spłatę pożyczek na prefinansowanie. W 2007 r. dochody z tego tytułu zaplanowano w wysokości 12,6 mln zł.

2.4. DOCHODY PODATKOWE I WPŁYWY Z OPŁAT

Polityka podatkowa prowadzona przez Miasto kładzie nacisk na efektywność w ściągalności podatków. Miasto posiada również pełne uprawnienia do samodzielnego prowadzenia działań egzekucyjnych dotyczących podatków stanowiących dochód własny gminy. Uprawnienia te wynikają z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zadania te realizuje Biuro Egzekucji Administracyjnej.

LICZBA PODATNIKÓW W LATACH 2004 – 2006

Rodzaj podatku	2004	2005	2006
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	67 789	70 135	74 300
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	1 450	1 500	1 600
Podatek od środków transportowych – osoby prawne	455	475	456
Podatek rolny – osoby fizyczne i prawne	1 258	1 521	2 054

Dochody z podatków i opłat stanowią stabilną pozycję w budżecie Miasta, kształtując się na poziomie ok. 18 - 22 % wszystkich wpływów. Największy udział w tej grupie dochodów posiada podatek od nieruchomości, który jest najbardziej stabilnym źródłem dochodów własnych i najważniejszym z podatków lokalnych. W roku 2004 wpływy z tego podatku wyniosły 114,3 mln zł (wzrost o 4% w stosunku do 2003 r.), zaś w roku 2005 - 125,5 mln zł (wzrost o 9,8% w stosunku do roku 2004). W roku 2006 wpływy z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły 157,2 mln zł

i były wyższe od wpływów roku 2005 o 25,3%. Tak wysoki wzrost wiązał się z otrzymaniem wpłat od syndyków oraz z egzekucji administracyjnych łącznie 20 mln zł z tytułu zaległych zobowiązań podatkowych. Na rok 2007 zaplanowano wpływ do budżetu z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 128,6 mln zł. Koncentrację podatku od nieruchomości od osób prawnych wg dziesięciu największych płatników oraz największych dłużników w zakresie tego podatku przedstawiają poniższe tabele.

ZNACZĄCE PODMIOTY- ZE WZGLĘDU NA WYSOKOŚĆ WYMIARU PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB PRAWNYCH W 2006 R.

Wyszczególnienie	Wymiar 2006r.	Ściągalność
Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.	X	100%
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	X	100%
Szczecińska Stocznia NOWA Spółka z o.o.	X	100%
Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A.	X	100%
ENEA S.A Oddział Dystrybucji Szczecin	X	100%
Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.	X	100%
Telekomunikacja Polska S.A.	X	100%
Szczecińska Stocznia Remontowa GRYFIA S.A	X	100%
Rejonowy Zarząd Infrastruktury	X	100%
Tele - Fonika Kable S.A	X	100%
RAZEM	43 891 449 *	X

* kwota stanowi 31,7 % osiągniętych w 2006 r. wpływów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych.

NAJWIĘKSI DŁUŻNICY PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB PRAWNYCH W 2006 R.

Wyszczególnienie	
Stocznia Szczecińska „PORTA HOLDING” w upadłości	X
„WISKORD” S.A. w upadłości	X
Fabryka Papieru Szczecin Skolwin S.A. w upadłości	X
PKP Oddział Gospodarowania Nieruchomościami	X
Fabryka Mechanizmów Samochodowych POLMO S.A	X
Szczecińska Stocznia Nowa Sp. z o.o.	X
GULF INTERMODAL	X
Stocznia „POMERANIA” w upadłości	X
Przedsiębiorstwo Produkcji Przemysłowej Budownictwa Sp. z o.o. w upadłości	X
SPBP „HOLDING” w upadłości	X
RAZEM	47 304 577,45 *

* zaległości skumulowane w okresie od 1997 – 2006 r.

Istotne miejsce wśród podatków lokalnych zajmuje podatek od czynności cywilnoprawnych, (ok. 1,8% dochodów ogółem). W roku 2006 dochody z tego tytułu stanowiły 2,4% dochodów ogółem i były wyższe od wpływów roku poprzedniego o 8,5 mln zł.

Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które w całości przeznaczone są

na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do budżetu Miasta wpływają również znaczne kwoty z tytułu opłaty skarbowej, komunikacyjnej czy targowej, a także z podatku od środków transportowych.

WYBRANE DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT W LATACH 2004 – 2007.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Podatek od nieruchomości	114 306 066	125 482 428	157 192 628	128 600 000
Podatek od czynności cywilnoprawnych	17 409 412	16 964 528	25 454 252	18 676 000
Opłata skarbowa	9 364 473	9 461 219	9 535 905	9 500 000
Wpływy z opłaty komunikacyjnej i innych opłat związanych z ruchem pojazdów	11 582 040	11 353 177	8 620 599	7 350 000
Wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu	6 013 755	6 554 235	6 690 485	6 400 000
Podatek od środków transportowych	4 372 573	4 066 358	4 428 167	4 300 000
Podatek od spadków i darowizn	2 794 658	3 916 931	3 822 567	3 220 000
Opłata targowa	3 396 804	3 651 481	3 024 943	3 200 000
Wpływy z karty podatkowej	2 826 159	2 705 733	2 613 332	2 350 000
Dochody z podatków i opłat ogółem	175 429 594	190 467 268	226 817 647	186 448 200
Udział dochodów z podatków i opłat w dochodach budżetu Miasta (%)	21,9	20,7	21,6	18,1

WYBRANE STAWKI PODATKOWE W SZCZECINIE W LATACH 2005 – 2007.

Rodzaj podatku	2005	2006	2007
Podatek od nieruchomości			
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,50 zł *	0,52 zł *	0,53 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	16,74 zł *	18,00 zł *	18,15 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, na powierzchni przekraczającej 4 300 m ² w obiektach handlowych lub usługowych	17,98 zł *	18,43 zł *	18,60 zł *
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	8,28 zł *	8,58 zł *	8,58 zł *
Od pozostałych budynków lub ich części, (od 2004) w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	5,93 zł *	6,17 zł *	6,17 zł *

Rodzaj podatku	2005	2006	2007
Podatek od nieruchomości			
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	3,58 zł *	3,71 zł *	3,71 zł *
Od budowli - pozostałych budowli	2 % wartości	2 % wartości	2 % wartości
Od gruntów związanych z działalnością gospodarczą	0,63 zł **	0,68 zł **	0,68 zł **
Od gruntów pod jeziorami zajętymi na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne	3,46 zł ***	3,61 zł ***	3,61 zł ***
Od gruntów pozostałych, (od 2004) w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,15 **	0,25 **	0,26 **
Podatek leśny	Stawka ustawowa maksymalna 26,49 ***	Stawka ustawowa - maksymalna 28,90 ***	Stawka ustawowa - maksymalna 29,41 ***
Podatek rolny			
Od gruntów rolnych	94,18 ***	69,70 ***	88,80 ***
Od pozostałych gruntów	188,35 ***	139,40 ***	177,6 ***
Podatek od posiadania psa	Stawka ustawowa 51,91 zł Stawki uchwalone przez RM- 50 i 37 zł	Stawka ustawowa 53,21 zł Stawka uchwalona przez RM- 50 zł	Stawka ustawowa 53,69 zł Stawka uchwalona przez RM- 50 zł

* od 1 m² powierzchni użytkowej

** od 1 m² powierzchni

*** od 1 ha powierzchni

Elementem polityki podatkowej są działania obejmujące udzielanie ulg podatkowych (umorzenia, odroczenia oraz rozłożenia zapłaty podatku lub zaległości podatkowej na raty) podatnikom znajdującym się przejściowo trudnej sytuacji finansowej oraz udzielanie zwolnień z podatku od nieruchomości.

Na podstawie wprowadzonych w 2003 r. oraz w 2005 r. programów pomocowych dla przedsiębiorców – obowiązujących do 31 grudnia 2006 r. - możliwe było uzyskanie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy publicznej oraz pomocy de minimis. I tak, ze zwolnienia mogli skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres do 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres max do końca 2006 r.),
- inwestujący w szkolenia pracowników (na okres do 1 roku),

- tworzący nowe miejsca pracy (na okres do 2 lat),
- rozpoczynający działalność gospodarczą na terenie Miasta Szczecina (na okres do 12 miesięcy).

Niniejsze Programy stanowią uzupełnienie Strategii Rozwoju Miasta Szczecina i mają na celu:

- wspieranie przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji lub tworzących nowe miejsca pracy,
- przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia,
- zaktywizowanie rynku pracy, wspomoczenie przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie Miasta Szczecina.

Łączna kwota udzielonych zwolnień z podatku od nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2006 r. wyniosła ok. 7,9 mln zł. Ze zwolnienia skorzystało 25 przedsiębiorców. Aktualnie, w związku z upływem terminu obowiązywania ww. programów - wynikającym ze zmiany od 1 stycznia 2007 r. przepisów

regulujących udzielanie pomocy przedsiębiorcom w ramach programów pomocowych - opracowane zostały dwa nowe programy (inwestycyjny i na zatrudnienie), które po uzyskaniu opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie ich zgodności z prawem

wspólnotowym, przedstawione zostaną Radzie Miasta.

Szczegółowe dane na temat skutków udzielanych przez Miasto ulg i zwolnień przedstawia poniższa tabela.

SKUTKI UDZIELANYCH PRZEZ MIASTO SZCZECIN ULG I ZWOLNIEŃ W LATACH 2004-2006

w zł

Rodzaj podatku	2004	2005	2006
Podatek od nieruchomości	18 065 227	24 754 814	19 464 611
Podatek od środków transportowych	1 617 866	379 721	359 996
Podatek rolny i leśny	135 174	37 222	104 215
Podatek od posiadania psa	187	777	274
Podatek od spadków i darowizn	180 156	225 022	259 614
Podatek od czynności cywilnoprawnych	5 809	5 943	965
Opłata skarbową	6 850	5 700	5 300
Karta podatkowa	273 812	104 116	61 914
Opłata targowa	148 148	-	2 090
<i>Ogółem ulgi</i>	20 433 229	25 513 315	20 258 979
<i>Ulgę jako % dochodów podatkowych i wpływów z opłat</i>	11,6	13,4	8,9

2.5. STAN MAJĄTKU MIASTA

Informacja o stanie mienia komunalnego opracowywana jest co roku i przekazywana Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Informacja o stanie mienia Miasta Szczecin obejmuje zarówno majątek trwały, jak i obrotowy. Opracowanie powstaje na podstawie dokumentacji źródłowej przygotowywanej przez jednostki organizacyjne Miasta. Aktualna informacja zawiera dane o zasobach na dzień 30 czerwca 2006 r. oraz ilościowe i wartościowe zmiany tych zasobów.

WARTOŚĆ MAJĄTKU MIASTA SZCZECIN

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.04	Stan na 30.06.05	Stan na 30.06.06	Przyrost/zmniejszenie wartości
Rzeczowe aktywa trwałe	10 137 644 327	10 656 274 083	10 848 721 100	192 447 017
Pozostałe aktywa trwałe	635 762 336	773 176 877	804 431 598	31 254 721
Aktywa obrotowe*	257 726 151	308 672 053	401 938 204	93 266 151
Majątek ogółem	11 031 132 814	11 738 123 013	12 055 090 902	316 967 889

* w tym należności niewymagalne stanowiące przypis roczny, np. podatku od nieruchomości

Łączna wartość mienia komunalnego według stanu na dzień 30 czerwca 2006 r. wyniosła 12 055 090 902 zł, co oznacza przyrost majątku o 316 967 889 zł, tj. o 2,7 % w stosunku do analogicznego okresu 2005 roku.

Najwyższy przyrost wartości majątku nastąpił w aktywach trwałych, tj. o kwotę 223 701 738 zł (wzrost o 2,0%), z czego rzeczowe aktywa trwałe zwiększyły się o kwotę 192 447 017 zł. Związane jest to przede wszystkim z przyrostem wartości gruntów komunalnych oraz środków trwałych

w budowie. W pozostałych aktywach trwałych zanotowano wzrost o 31 254 721 zł, tj. o 4,0% na co wpływ miało zwiększenie wartości udziałów (długoterminowe aktywa finansowe) oraz należności długoterminowych. W aktywach

obrotowych nastąpił wzrost o kwotę 93 266 151 zł, tj. o 30,2%.

Szczegółowe zmiany poszczególnych aktywów Miasta przedstawiają poniższe tabele oraz wykres na stronie 55.

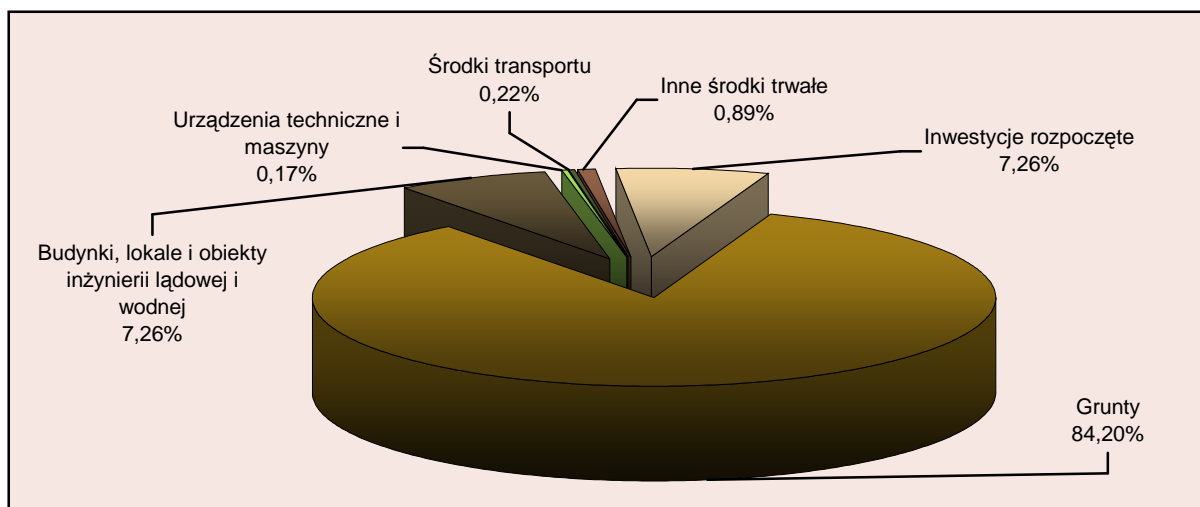
STRUKTURA MAJĄTKU MIASTA W UKŁADZIE PODMIOTOWYM WG STANU NA 30.06.2006 R.

Wyszczególnienie	Rzeczowe aktywa trwałe	Pozostałe aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Majątek ogółem
Zakłady budżetowe	597 345 999	898 481	25 246 792	623 491 272
Jednostki budżetowe	43 186 615	800 892 267	330 685 022	1 174 763 904
Urząd Miasta	40 484 691	800 673 812	329 458 164	1 170 616 667
pozostałe	2 701 924	218 455	1 226 858	4 147 237
Placówki ochrony zdrowia i opieki społecznej	41 472 248	2 064 301	9 478 931	53 015 480
Placówki oświaty i wychowania	254 932 924	521 657	34 614 996	290 069 577
Placówki kultury	8 067 722	54 892	1 912 463	10 035 077
W bezpośrednim zarządzie Miasta	9 903 715 592	0	0	9 903 715 592
Razem	10 848 721 100	804 431 598	401 938 204	12 055 090 902

WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH MIASTA W LATACH 2004 – 2006

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.04 r.	Stan na 30.06.05r.	Stan na 30.06.06 r.	Przyrost /zmniejszenie wartości
Grunty	8 443 264 799	8 983 784 912	9 134 348 366	150 563 454
Budynki i lokale	330 833 770	321 931 967	317 516 044	- 4 415 923
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	566 647 991	518 834 998	470 513 510	- 48 321 488
Kotły i maszyny energetyczne	2 620 383	2 513 802	1 954 261	- 559 541
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	5 009 883	4 141 711	7 181 093	3 039 382
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	1 327 292	1 222 118	1 489 167	267 049
Urządzenia techniczne	9 471 178	7 618 238	7 420 098	- 198 140
Środki transportu	29 063 631	26 736 922	23 887 611	- 2 849 311
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	73 660 612	78 875 581	97 038 239	18 162 658
Inwestycje rozpoczęte	675 744 788	710 613 834	787 372 711	76 758 877
Razem	10 137 644 327	10 656 274 083	10 848 721 100	192 447 017

STRUKTURA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH MIASTA NA DZIEŃ 30.06.2006 R.

2.5.1. DOCHODY Z MAJĄTKU ORAZ ZASADY GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI

Nieruchomości z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku (z późniejszymi zmianami), mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, przekazywania nieodpłatnie w drodze umowy (w tym również w formie darowizny), oddania w użytkowanie wieczyste, w trwały zarząd, najem, dzierżawę, użyczenie, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje prezydent.

Sprzedaż i oddawanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości komunalnych

Generalną zasadą zbywania nieruchomości jest sprzedaż w drodze przetargu. Ustawa o gospodarce nieruchomościami przewiduje jednak wyjątki, kiedy nieruchomość może być sprzedawana w drodze bezprzetargowej. Zbywanie nieruchomości następuje w drodze bezprzetargowej, jeżeli:

- 1) jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu, stosownie do art. 34,
- 2) zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego oraz między tymi jednostkami,
- 3) zbycie następuje na rzecz osób, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (osobom

fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego),

- 4) zbycie następuje w drodze zamiany lub darowizny,
- 5) sprzedaż następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- 6) przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej część, niezbędne do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część i nabyć, jeżeli nie mogą być zbyte jako odrębne nieruchomości,
- 7) ma stanowić wkład pieniężny (aport) do spółki albo wyposażenie nowotworzonej państwowej lub samorządowej osoby prawnej, lub majątek tworzonej fundacji,
- 8) jest zbywana na rzecz zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, na której terenie jest położona,
- 9) przedmiotem zbycia jest udział w nieruchomości, a zbycie następuje na rzecz innych współwłaścicieli nieruchomości,
- 10) jest zbywana na rzecz kościołów i związków wyznaniowych mających uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej.
- 11) jest sprzedawana na rzecz partnera prywatnego lub spółki, o której mowa w art. 19 ust. 1

ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jako wkład własny podmiotu publicznego, w celu realizowania zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego, z zastrzeżeniem art. 25 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

W Gminie Miasto Szczecin stosowane są dwie formy zbywania generujące dochody:

- sprzedaż - z której uzyskuje się 100% ceny,
- oddanie w użytkowanie wieczyste - wpływ z I opłaty w wysokości 15-25% ceny oraz opłaty roczne w wysokości 1-3% (w niektórych przypadkach opłata roczna może być podwyższona uchwałą Rady Miasta) ceny płatne przez okres 98 lat.

Zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecina z dnia 29 grudnia 1997 roku wraz ze zmianami w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata:

1. grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną są zbywane na własność;
2. grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną mogą być sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste. Decyzję podejmują na wniosek Prezydenta dwie komisje stałe Rady Miasta: ds. Budownictwa i Mieszkalnictwa oraz Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Mienia. Prezydent wnioskuje co do zasady o formę własności;
3. grunty przeznaczone pod usługi oddawane są w użytkowanie wieczyste.

Powyższe wymaga pozytywnych opinii Komisji Stałych Rady Miasta oraz opiniowania we właściwej Radzie Osiedla.

Każdy inny planowany przypadek zadysponowania nieruchomością wymaga odrębnej zgody Rady Miasta.

Ustalanie cen nieruchomości.

Zasady wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami:

1. Cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego
2. Przy zbyciu nieruchomości w drodze przetargu stosuje się następujące zasady ustalania cen:

- 1) cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości,
 - 2) cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości,
 - 3) cenę nieruchomości, którą jest obowiązany zapłacić jej nabywca, ustala się w wysokości ceny uzyskanej w wyniku przetargu,
 - 4) jeżeli przetargi nie przyniosły rezultatów, cenę nieruchomości ustala się w rokowaniach z nabywcą wysokości nie niższej niż 40% jej wartości.
3. Przy sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej cenę nieruchomości ustala się w wysokości nie niższej niż jej wartość.
 4. Na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości, określoną według stanu na dzień sprzedaży.
 5. Cena nieruchomości sprzedawanej i I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność.
 6. Cena nieruchomości sprzedawanej oraz I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, nie dłużej niż na 10 lat. Rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.

Ponadto ustawa przewiduje możliwość udzielenia przez radę jednostki samorządu bonifikaty od ceny, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana np. na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz innych celów publicznych, kościołom i związkom wyznaniowym, osobom fizycznym lub prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukowo, badawczą – rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele nie związane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów komunalnych

Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego ustala się wg stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej. Stawka procentowa

pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wynosi od 15% do 25% ceny nieruchomości gruntowej. Decyzje w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej dla różnych form wykorzystania terenów podejmuje prezydent. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego uzależniona jest od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość gruntowa została oddana i wynosi:

- 1) za nieruchomości gruntowe oddane na cele obronności i bezpieczeństwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,3%,
- 2) za nieruchomości gruntowe pod budowę obiektów sakralnych wraz z budynkami towarzyszącymi plebani diecezjalnych i zakonnych, archiwów i muzeów diecezjalnych, seminariów duchownych, domów zakonnych oraz siedzib naczelnych władz kościołów i związków wyznaniowych – 0,3%,
- 3) za nieruchomości gruntowe na działalność charytatywną oraz na niezarobkową działalność: opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową lub badawczą – rozwojową – 0,3% ceny,
- 4) za nieruchomości gruntowe oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych oraz działalność sportową – 1% ceny,
- 5) za pozostałe nieruchomości gruntowe – 3% ceny,
- 6) za nieruchomości gruntowe na działalność turystyczną – 2% ceny.

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie z wyjątkiem kiedy wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, wówczas aktualizacji nie dokonuje się. W praktyce wartość nieruchomości wzrasta głównie z dwóch następujących powodów:

- trendu wzrostu na wolnym rynku obrotu nieruchomościami (zmiany otoczenia prawnego i gospodarczego nieruchomości np: akcesja do UE, podatki, kredyty, itp.),
- zmiany stopnia wyposażenia gruntów w urządzenia komunalne, energetyczne i gazowe (bez względu na ich wykonawcę i inwestora).

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W dniu 13 października 2005r. weszła w życie ustawa z dnia 29 lipca 2005r. *o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości* (Dz.U. z 2005r. Nr 175, poz. 1459), na podstawie której tracą moc niżej wymienione ustawy:

- z dnia 4 września 1997r. *o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności* (Dz.U. z 2001r. Nr 120, poz. 1299 ze zmianami);
- z dnia 26 lipca 2001r. *o nabywaniu przez użytkowników wieczystych prawa własności nieruchomości* (Dz.U. z 2001r. nr 113, poz. 1209 z późn. zm.)

Do spraw wszczętych na ich podstawie i nie zakończonych decyzją ostateczną, stosuje się nowe przepisy. Przekształcenie jest odpłatne, a opłata stanowi różnicę pomiędzy wartością prawa własności i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, określoną przez rzeczoznawcę majątkowego. Ustawa przewiduje udzielenie przez organ właściwy do wydania decyzji bonifikaty w opłacie za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, jeżeli przedmiotem decyzji jest nieruchomość wykorzystywana lub przeznaczona na cele mieszkaniowe albo stanowiącą nieruchomość rolną. Z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości mogą wystąpić:

- osoby fizyczne będące w dniu wejścia w życie ustawy użytkownikami wieczystymi nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub zabudowanych garażami albo przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomości rolnych. Przez nieruchomość rolną rozumie się nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy na cele inne niż rolne.
- osoby fizyczne i prawne będące właścicielami lokali, których udział w nieruchomości wspólnej obejmuje prawo użytkowania wieczystego;
- spółdzielnie mieszkaniowe, będące właścicielami budynków mieszkalnych lub garaży.

Przekształcenie jest możliwe, gdy z wnioskiem wystąpią wszyscy użytkownicy wieczystości danej nieruchomości gruntowej. Wnioski o przekształcenie można składać do 31 grudnia 2012 r.

Sprzedaż prawa własności nieruchomości użytkownikom wieczystym: osobom fizycznym i prawnym, w tym spółdzielniom mieszkaniowym

Na mocy art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Zgodnie z Polityką Miasta odmawia się sprzedaży prawa własności w trybie art. 32 użytkownikom wieczystym, dla których stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, ustalona w umowie o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, wynosiła 3%, niezależnie od obecnie obowiązującej stawki, i co do których prawo użytkowania wieczystego nie może być przekształcone w prawo własności na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości.

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nabywcom prawa własności udzielana jest bonifikata od ceny netto sprzedaży:

spółdzielniom mieszkaniowym – w związku z ustanowieniem na rzecz członków spółdzielni odrębnej własności lokali lub przeniesieniem na członków spółdzielni własności lokali lub domów jednorodzinnych, w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła odpowiednio:

- 2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku jednorazowej zapłaty tej ceny,
- 5% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku rozłożenia na raty tej ceny,

(podstawa prawna: uchwała Rady Miasta Szczecin Nr VIII/162/03 z dnia 29 lipca 2003 r. ze zm.)

współużytkownikom wieczystym: spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym - odpowiednio w związku z: ustanowieniem na rzecz członków spółdzielni odrębnej własności lokali lub przeniesieniem na członków spółdzielni własności lokali lub domów jednorodzinnych, oraz realizacją celów mieszkaniowych przez osoby

fizyczne, w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła 2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku jednorazowej zapłaty tej ceny, (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 12 września 2006 r.)

osobom fizycznym - w takiej wysokości, aby cena, jaka zostanie ustalona do zapłaty, wynosiła 10% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, o ile cena nieruchomości pomniejszona o wartość prawa użytkowania wieczystego będzie kwotą wyższą niż 10 % wartości nieruchomości. (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 2 listopada 2005 r.)

Wnioski użytkowników wieczystych o sprzedaż nieruchomości gruntowych będących w ich użytkowaniu wieczystym, realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem bonifikaty.

Zasady oddawania nieruchomości w dzierżawę

Nieruchomości mogą być oddawane w dzierżawę na okres :

- do trzech lat - zgodnie z Uchwałą Nr 464/96 Zarządu Miasta Szczecina z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie określenia zasad wydzierżawiania gruntów komunalnych na okres nie dłuższy niż lat 3, która określa procedury przygotowania dokumentów do przeprowadzenia przetargu i zawarcie umowy z wygrywającym przetarg oraz wymienia przypadki zawierania umowy w trybie bezprzetargowym;
- dłuższy niż trzy lata - na podstawie Uchwały Nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecina z dnia 29 grudnia 1997 r. w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata.

Opłaty za dzierżawę gruntów komunalnych oraz terminy płatności zależą wyłącznie od uzgodnień między stronami umowy. Stawki wywoławcze do przetargu, a także stawki minimalne do negocjacji lub rokowań ustalane są przez prezydenta w formie aktów normatywnych. Wysokość czynszu za dzierżawę może ulegać corocznie podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego podwyższenie stawki w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (wg komunikatu Prezesa GUS).

Oplaty z tytułu trwałego zarządu

Wysokość opłat i ich aktualizację regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, które stanowią, że za nieruchomość oddaną w trwały zarząd pobiera się opłaty roczne. Opłaty z tytułu trwałego zarządu ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu jest uzależniona od celu na jaki nieruchomość została oddana i wynosi:

- 1) za nieruchomości oddane na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,1 % ceny,
- 2) za nieruchomości oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych, działalność charytatywną, opiekuńczą, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo rozwojową,

- wychowawczą, sportową lub turystyczną, a także na siedziby organów władzy i administracji państwowej – 0,3 % ceny,
- 3) za pozostałe nieruchomości – 1 % ceny.

Nie pobiera się opłat rocznych za nieruchomości oddane w trwały zarząd pod drogi publiczne, parki, zieleńce, ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne, parki narodowe, rezerwy przyrody oraz na cele oświatowe w rozumieniu ustawy o systemie oświaty.

Oplaty za użytkowanie

Opłaty za użytkowanie ustalane są umową między zainteresowanymi. W praktyce stosuje się opłaty odpowiadające opłatom za użytkowanie wieczyste gruntów z wyłączeniem pierwszej opłaty. Możliwe i stosowane jest oddanie nieruchomości dla celów publicznych i społecznie użytecznych za symboliczną opłatą.

WYBRANE DOCHODY Z GOSPODAROWANIA MAJĄTKIEM MIASTA SZCZECIN

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Opłaty roczne za użytkowanie wieczyste i zarząd	20 240 743	18 103 886	16 214 133	17 500 000
Sprzedaż mieszkań	7 261 944	6 763 606	4 635 333	6 000 000
Sprzedaż gruntów	8 400 751	26 498 653	12 159 187	10 250 000
Oddanie gruntów w wieczyste użytkowanie (I opłata)	4 342 677	2 142 664	3 043 812	6 250 000
Dzierżawa i najem składników majątkowych	7 912 376	8 557 011	56 243 620*	7 771 031
Dochody z majątku ogółem	69 002 454	76 374 172	114 086 591	57 019 112
Udział dochodów z majątku w dochodach budżetu Miasta (%)	8,6	8,3	10,9	5,5

* W kwocie tej około 47 mln zł to wpływy jednorazowe, które pojawiły się tylko w 2006 r. Są to dochody z dzierżawy majątku, które wcześniej stanowiły przychody zakładów budżetowych – głównie z tytułu czynszów za wynajem mieszkań komunalnych. Od 1 stycznia 2007r. przepisy pozwoliły na ponowne wyłączenie tego rodzaju dochodów z budżetu Miasta.

3. WYDATKI MIASTA

Szczecin ponosi wydatki na realizację zadań własnych, które określone są w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Ponadto wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, których obowiązek realizacji wynika z obowiązujących

ustaw. Zadania z zakresu administracji rządowej Miasto wykonuje również na podstawie porozumień zawieranych z organami tej administracji. Szczecin ponosi również wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień zawieranych między jednostkami samorządu terytorialnego, a także na zadania realizowane przez inne jednostki samorządu terytorialnego, którym udziela pomocy finansowej.

WYDATKI MIASTA SZCZECIN W LATACH 2004 - 2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Wydatki na zadania własne	740 670 522	804 372 751	899 147 883	1 125 910 821
Wydatki na zadania zlecone	73 053 785	88 810 648	91 902 003	107 980 563
Wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień między j.s.t	953 058	3 421 223	3 360 828	2 993 025
Wydatki na pomoc finansową dla innych j.s.t	-	-	400 000	-
Wydatki ogółem	814 677 365	896 604 622	994 810 714	1 236 884 409

Miasto realizuje zadania:

- bieżące, związane z bieżącym funkcjonowaniem Miasta oraz z realizacją zadań samorządowych wynikających z mocy ustaw i porozumień,
- majątkowe, związane ze zwiększeniem czy odtworzeniem majątku.

W latach 1998 – 2001 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie 22 – 23%. Finansowanie inwestycji na takim poziomie możliwe było między innymi dzięki środkom pochodzącym z zaciąganych na preferencyjnych warunkach pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji. W latach 2002 – 2004 udział wydatków majątkowych zaczął maleć na rzecz wydatków bieżących. (W roku 2002 wydatki majątkowe wynosiły 18,6% całkowitych wydatków Miasta, w 2003 – 10,7%, w 2004 - 9,7%). W roku 2005 proporcje uległy zmianie – wydatki bieżące stanowiły 87,6%, zaś wydatki majątkowe 12,4%. W roku 2006 wydatki majątkowe stanowiły 13,1% wydatków Miasta zaś na 2007 rok zaplanowano wydatki majątkowe na poziomie 28,3% wydatków ogółem Szczecina. Wyższy udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków możliwy stał się przede wszystkim dzięki możliwości pozyskania środków pomocowych z Unii Europejskiej. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych wymaga jednak posiadania w określonych rozmiarach własnych środków finansowych. O możliwościach inwestycyjnych Miasta decyduje zatem nadwyżka dochodów budżetowych ponad bieżące wydatki.

W strukturze wydatków bieżących Miasta największą część stanowią wydatki na finansowanie sfery edukacji (W 2004 r. wynosiły one 346,9 mln zł i stanowiły 47,2% wszystkich wydatków bieżących Miasta. W 2005 r.

wydatki na tę sferę wyniosły 365,8 mln zł (46,6% dochodów bieżących) i w 2006 - 372,1 mln zł (43,0% wydatków bieżących). Na rok 2007 zaplanowano 385 mln zł (43,4% wydatków bieżących). Wzrost wydatków w tej dziedzinie nie jest rekompensowany wystarczającym wzrostem subwencji na zadania oświatowe, stąd Miasto finansuje znaczną część wydatków na edukację dochodami własnymi. W roku 2004 wydatki z budżetu Miasta były wyższe od transferów z budżetu państwa o 134 mln zł, w roku 2005 o 130 mln, a w roku 2006 o 140 mln zł.

Kolejną sferą mającą znaczny udział w wydatkach Miasta jest pomoc społeczna. Wydatki w tej dziedzinie wykazują w ciągu ostatnich lat tendencję wzrostową, głównie z powodu przejmowania przez Miasto do realizacji nowych zadań. W 2004 r. wydatki bieżące Szczecina w sferze pomocy społecznej wyniosły 133,3 mln zł (18,1% wydatków bieżących), w 2005 r. – 154,2 mln zł (19,6% wydatków bieżących), w 2006 r. – 162,9 mln zł (18,8% dochodów bieżących). Na rok 2007 planowane wydatki w tej sferze stanowią 20,4% wydatków bieżących Miasta i kształtują się na poziomie 180,5 mln zł.

Miasto ponosi również wysokie wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m. in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych, a także komunikację zbiorową. Wydatki bieżące w tej dziedzinie wyniosły w 2004 r. - 82,4 mln zł (11,2% wydatków bieżących), w 2005 r. – 94,0 mln zł (11,9% wydatków bieżących), w 2006 r. 105,9 mln zł (12,2% wydatków bieżących). Na rok 2007 w budżecie Miasta zapisano kwotę 110,3 mln zł (12,4% wydatków bieżących).

Wydatki Miasta według sfer wydatkowania w latach 2004 – 2007 przedstawiono w Tabeli nr 2 (patrz załącznik).

4. WYNIK BUDŻETOWY

W zależności od relacji między poziomem dochodów a poziomem wydatków mówimy o deficycie budżetowym bądź nadwyżce budżetowej. Ujemna różnica między dochodami a wydatkami określa wysokość deficytu budżetowego. Jeżeli zaś dochody są wyższe od wydatków mówimy o nadwyżce budżetowej.

W latach 1997 i 1998 Miasto zaciągnęło na sfinansowanie istniejących deficytów budżetowych kredyty komercyjne. Od 2000 roku źródłami finansowania deficytu stały się, oprócz kredytów i nadwyżek z lat ubiegłych, także pożyczki i przychody z prywatyzacji majątku Miasta. W roku 2001 i 2003 Miasto wyemitowało obligacje na łączną kwotę 97, 2 mln zł. Lata 2005 i 2006 zamknęły się nadwyżką, kolejno w wysokości 23,4 mln zł i 53,2 mln zł.

ROZLICZENIE WYNIKU BUDŻETOWEGO W LATACH 2004 – 2006 ORAZ ŹRÓDŁA POKRYCIA DEFICYTU NA ROK 2007

Wyszczególnienie	Wykonanie 2004	Wykonanie 2005	Wykonanie 2006	Plan na 2007
Dochody ogółem	801 016	919 975	1 047 982	1 028 963
Wydatki ogółem	814 677	896 605	994 810	1 236 884
Wynik finansowy	- 13 661	23 370	53 172	-207 921
Stan środków na początek okresu	20 755	32 940	83 479	113 504
Pożyczki na prefinansowanie	0	10 000	11 603	66 551
Kredyty bankowe i pożyczki	45 053	39 574	0	65 200
Obligacje	0	0	0	0
Prywatyzacja majątku	22	0	0	0
Spląty rat kredytów i pożyczek	19 229	22 405	24 750	24 738
Splata pożyczek na prefinansowanie	0	0	10 000	12 596
Stan środków na koniec okresu	32 940	83 479	113 505	0

PODSTAWOWE WIELKOŚCI BUDŻETOWE W WYBRANYCH MIASTACH POLSKI W ROKU 2006

w tys. zł

Miasto	Dochody	Wydatki	Nadwyżka/deficyt
Gdańsk	1 449 210	1 419 044	30 166
Kraków	2 327 230	2 458 751	- 131 521
Lublin	919 918	935 721	- 15 803
Łódź	2 109 914	2 147 328	- 37 414
Poznań	1 745 350	1 875 497	- 130 147
Rzeszów	517 694	522 680	- 4 986
Szczecin	1 047 982	994 810	53 172
Wrocław	2 437 471	2 224 150	213 321
Bydgoszcz	946 376	1 029 504	-83 128

5. PODSTAWOWE CELE I ZAŁOŻENIA POLITYKI BUDŻETOWEJ

5.1. PROCEDURA OPRACOWYWANIA I UCHWALANIA BUDŻETU

Gospodarka finansowa Miasta Szczecin prowadzona jest w oparciu o corocznie opracowywany i uchwalany przez Radę Miasta

budżet, który przedstawia zestawienie przewidywanych dochodów i planowanych wydatków.

Przygotowanie i opracowanie projektu odbywa się zgodnie z określonymi przepisami gminnymi. Należą do nich przede wszystkim uchwały Rady Miasta w sprawie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta oraz wskazówek do konstruowania budżetu na dany rok budżetowy.

Procedura tworzenia i uchwalania oraz dokonywania zmian budżetu jest również

ściśle określona uchwałą Rady Miasta. Zawiera ona szczegółowy harmonogram prac budżetowych oraz wskazuje rodzaj dokumentacji, jaka powinna tym pracom towarzyszyć.

Oprócz uchwał przy opracowywaniu projektu zastosowanie mają inne wewnętrzne dokumenty, np. analiza zdolności kredytowej Miasta Szczecin, wieloletni program inwestycyjny, analizy bieżące budżetu oraz dokonywane prognozy.

Projekt budżetu przedkłada się do 15 listopada Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania. Budżet w formie uchwały, zgodnie z procedurą opracowywania i uchwalania budżetu, Rada Miasta przyjmuje do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, nie później jednak niż do 31 marca roku budżetowego.

Obecnie procedura uchwalania budżetu przedstawia się następująco:

- ✓ określenie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta do 31 maja
- ✓ tworzenie ram budżetowych do 30 czerwca
- ✓ określenie wytycznych polityki budżetowej do 31 lipca
- ✓ tworzenie projektu budżetu do 15 listopada
- ✓ uchwalanie budżetu do 31 grudnia.

Uchwalony budżet publikowany jest w formie opracowania pt. „Budżet Miasta Szczecina na .. r.„, składającego się z:

- części obowiązującej - uchwały z załącznikami,
- części objaśniającej - liczbowej - struktury dochodów i wydatków, porównania z wykonaniem roku poprzedniego, dynamiki dochodów i wydatków,
- części objaśniającej - opisowej - opisu dochodów, wydatków (w układzie zadaniowym), przychodów i rozchodów,
- części objaśniającej - szczegółowych projektów planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, instytucji kultury, funduszy celowych oraz rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych,
- materiałów uzupełniających - wykonanie budżetu Miasta za ostatnie 4 lata i budżet na dany rok.

Od 2005 roku budżet Miasta Szczecina posiada formę budżetu zadaniowego.

Mieszkańcy Szczecina mogą również korzystać z wysokonakładowej broszury informacyjnej, która w przystępnej i atrakcyjnej formie przedstawia źródła dochodów budżetowych

i kierunki ich wydatkowania. Miasto Szczecin jako pierwsze w Polsce od 1998 r. publikuje dane dotyczące finansów Miasta (w tym: aktualny budżet, jego wykonanie, informację o stanie mienia komunalnego) na stronie internetowej pod adresem: www.szczecin.pl.

5.2. SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU

Zgodnie z art. 198 i 199 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany do przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki oraz regionalnej izbie obrachunkowej informacji o przebiegu wykonania budżetu. Informacja ta wg ustawy winna obejmować okres półroczny i roczny.

Oprócz powyższych - Prezydent Miasta przedstawia Radzie Miasta comiesięczne szczegółowe informacje o wykonaniu budżetu za aktualny okres sprawozdawczy.

Sprawozdanie roczne zawiera następujące pozycje:

- część obowiązującą - zestawienie dochodów i wydatków w szczegółowości nie mniejszej niż w uchwale budżetowej,
- część informacyjną - zmiany w budżecie Miasta, zestawienie pism potwierdzających zmiany kwot dotacji celowych z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego, zestawienie wydatków w układzie zadaniowym według sfer wraz ze strukturą i wskaźnikiem wykonania planu, wydatki majątkowe według źródeł finansowania i sfer, stan zobowiązań Miasta, wykaz udzielonych poręczeń, realizacja budżetu w porównaniu z harmonogramem, informacja o realizacji zadań ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy, informacja o realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- część porównawczą - porównanie realizacji dochodów według grup rodzajowych i wydatków (według zadań) w roku poprzednim i danym roku, porównanie realizacji dochodów i wydatków wraz z pokazaniem wyniku budżetowego w dwóch latach poprzednich i danym roku,
- część graficzną - podstawowe relacje budżetowe w formie wykresów,
- wykaz jednostek budżetowych posiadających rachunek dochodów własnych,

Oprócz wyżej wymienionego opracowania publikowana jest (od 2005 r.) pozycja zawierająca szczegółowe objaśnienia do wykonania dochodów i wydatków budżetowych.

Syntetyczne ujęcie wykonania dochodów i wydatków budżetu Miasta za 2006r zamieszczono w Tabeli nr 3 (patrz załącznik).

6. ANALIZA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ

Od 1997 corocznie opracowywana jest w Mieście analiza zdolności kredytowej mająca na celu między innymi określenie możliwości inwestycyjnych jak również dająca obraz zdolności kredytowej Szczecina, wskazująca przewidywane maksymalne pułapy zadłużenia, prognozująca koszty uzyskania i obsługi zewnętrznych, zwrotnych środków kredytowych. Od roku 2003 analiza zdolności kredytowej przedstawiana jest w formie prognozy długu.

Warunki zaciągania pożyczek i kredytów przez jednostki samorządu terytorialnego określa ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Ustawa wprowadza następujące zapisy dotyczące zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:
 - a) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych na cele wymienione powyżej nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

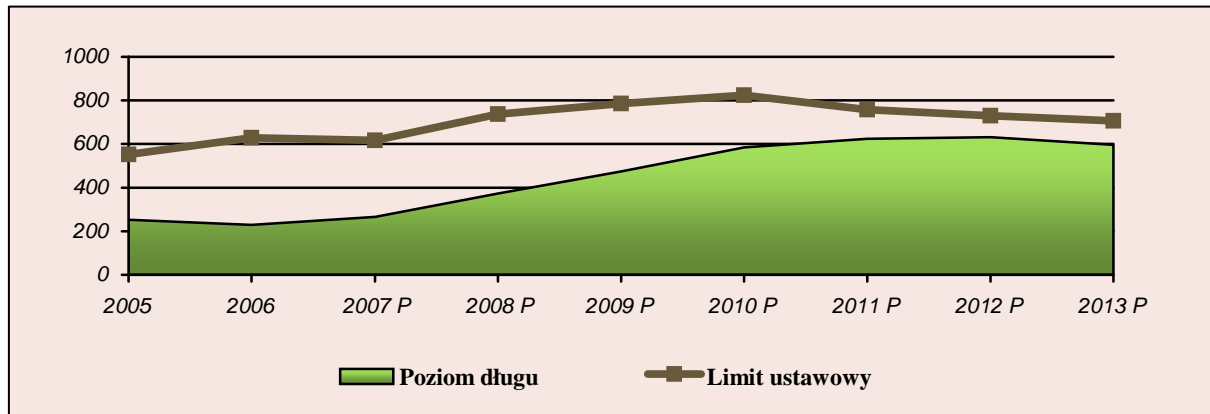
2. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym
 - a) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w punkcie 1, lit. b) i c) wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek,
 - b) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w punkcie 1 lit. b) i c) wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w punkcie 1,
 - c) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

3. W przypadku gdy relacja państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w punkcie 2, nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.
4. Ograniczeń określonych w punkcie 2 nie stosuje się do poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA oraz emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa powyżej.
5. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60 % wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
6. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60 % planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.
7. Ograniczeń, o których mowa w punktach. 5 i 6, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotami dysponującymi środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA.
8. Przepisu powyższego nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA.
9. W przypadku, gdy określone w umowie środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka

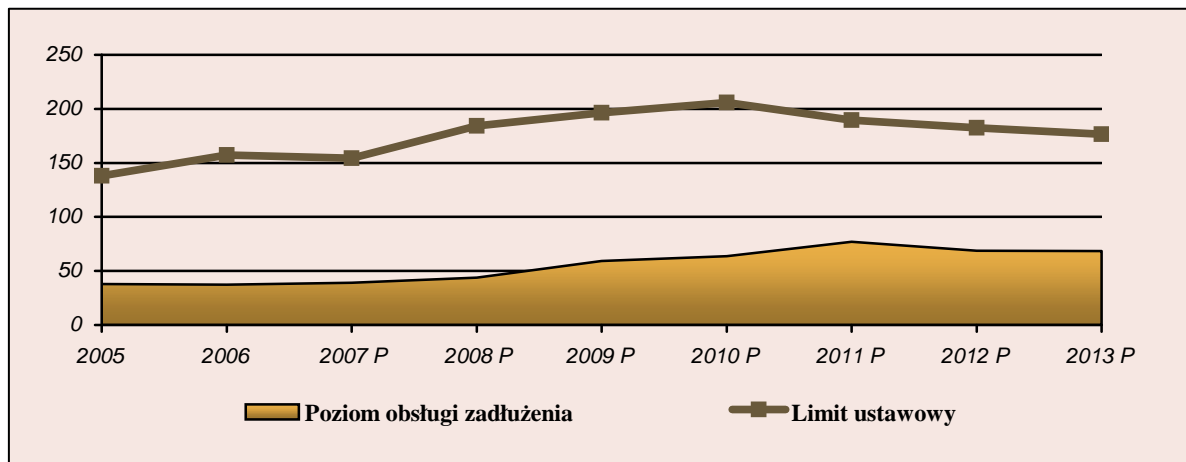
samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń do czasu spełnienia warunków, o których mowa w punktach 2,3,5 i 6.

Ustawowy limit zadłużenia ma jedynie charakter prawny, a nie ekonomiczny. W związku z tym każda z gmin, przy sporządzaniu długookresowych prognoz budżetowych, winna przyjmować własne wewnętrzne limity zadłużenia.

POZIOM ZADŁUŻENIA MIASTA SZCZECIN W LATACH 2005 – 2013 NA TLE LIMITU USTAWOWEGO

POZIOM OBSŁUGI ZADŁUŻENIA MIASTA SZCZECIN W LATACH 2005 – 2013 NA TLE LIMITU USTAWOWEGO

Analiza zdolności kredytowej pozwala ustalić maksymalne wydatki majątkowe poprzez prognozę poziomu środków dla sfinansowania deficytu, poziomu kredytowania oraz obsługi zadłużenia. Wolne środki na inwestycje w ramach danego roku są relatywnie niskie, aby zrealizować niezbędne i pilne potrzeby Miasta w zakresie wydatków majątkowych. Zatem istnieje konieczność ustalenia, jakie są możliwości zwiększenia nakładów inwestycyjnych poprzez wykorzystanie zewnętrznych, zwrotnych środków finansowych.

Prognozę długu Miasta Szczecin na lata 2006 – 2026 przedstawiono w Tabeli nr 4 (patrz załącznik).

7. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI

Obsługę bankową budżetu Miasta Szczecina i jego jednostek organizacyjnych prowadzi Bank Pekao S.A. w Szczecinie.

Od 1993 roku w gmachu Urzędu Miejskiego funkcjonuje ekspozytura bankowa obsługująca budżet Miasta i pracowników urzędu, a także zajmująca się obsługą kasową Urzędu Miejskiego poprzez stanowiska kasowe. Jest ona również wyposażona w bankomat.

Podstawowe operacje bankowe w Urzędzie Miejskim dokonywane są poprzez system

elektronicznej obsługi bankowej tj. drogą elektronicznego przekazu danych.

Współpraca Miasta z bankami dotyczy wielu elementów, szczególnie intensywna jest w zakresie lokowania czasowo wolnych środków finansowych i kredytowania. Lokowanie czasowo wolnych środków finansowych oparte jest o system prognozowania finansowego i obejmuje środki na wszystkich rachunkach bankowych Miasta.

Formą współpracy z bankami jest również współpraca w zakresie ograniczania ryzyka wahań kursowych dotyczących spłat kredytów denominowanych w EURO.

Miasto współpracuje z następującymi instytucjami finansowymi:

- Bank Pekao S.A.
- Bank Polska Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
- ING Bank Śląski S.A.
- WEST LB Bank Polska S.A.
- Bankgesellschaft Berlin Polska S.A.
- Kredyt Bank S.A.
- BRE Bank S.A.
- Bank Zachodni - Wielkopolski Bank Kredytowy S.A.
- Fortis Bank Polska S.A.
- Bank Przemysłowo-Handlowy S.A.
- Nordea Bank Polska S.A.
- Bank Millennium S.A.
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Europejski Bank Inwestycyjny
- Deutsche Bank PBC S.A.
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Od 1997 roku Miasto współpracuje również z bankami w zakresie finansowania deficytu budżetowego kredytami i pożyczkami. Zobowiązania zaciągnięto na korzystnych warunkach w wymienionych dalej instytucjach finansowych.

Stan zobowiązań długoterminowych na dzień 31.12.2006 r. wynosił: **237.370.183 zł** w tym:

z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w:	<u>140.170.183 zł</u>
- Banku Pekao S.A.	18.240.000 zł,
- PKO BP S.A.	200.000 zł,
- Westdeutsche Landesbank Polska S.A.	3.478.002 zł,
	(873.103 EURO),
- Banku Śląskim S.A.	6.000.000 zł,
- Banku Gospodarstwa Krajowego	13.075.894zł,
- Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	131.200 zł,

- Banku Gospodarki Żywnościowej S.A.	7.200.000 zł,
- Banku Pekao S.A.	17.946.522 zł,
	(4.912.383 EURO)
- Europejskim Banku Inwestycyjnym	73.898.565 zł
	(17.992.894 EURO)

z tytułu emisji obligacji Gminy

Miasto Szczecin:	<u>97.200.000 zł</u>
- I emisja obligacji	30.000.000 zł,
- II emisja obligacji	15.000.000 zł,
- III emisja obligacji	15.000.000 zł.
- IV emisja obligacji	20.000.000 zł
- V emisja obligacji	17.200.000 zł

8. RATING - OCENA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ MIASTA

Głównym zadaniem ratingu jest poinformowanie obecnych i przyszłych inwestorów, krajowych jak i zagranicznych, o wiarygodności i wypłacalności miasta. Najczęstszą przyczyną ubiegania się o rating jest planowana emisja obligacji komunalnych, euroobligacji lub też zaciągnięcie kredytu.

Agencje ratingowe badając zdolność Miasta do regulowania swoich zobowiązań biorą pod uwagę szereg czynników mających, lub mogących mieć wpływ na tę zdolność. Dokonywana jest np. analiza stanu gospodarki w mieście i regionie na tle kraju, środowiska politycznego czy administracyjnego. Agencje mogą oceniać zdolność podmiotu do wywiązywania się z zobowiązań zarówno długo jak i krótkoterminowych, zaciągniętych w walutach lokalnych lub zagranicznych.

W Polsce coraz więcej miast poddaje się ocenie. Od 1998 r. ratingu naszego Miasta dokonywały dwie agencje Standard & Poor's oraz Fitch Ratings, które należą do najbardziej renomowanych i największych agencji ratingowych na świecie. Od 2005 r. Miasto oceniane jest przez jedną agencję - Fitch Ratings – wybraną w drodze przetargu.

Agencje stosują specjalną skalę ocen składającą się z kombinacji kilku liter, jednej cyfry i dodawanych znaków plus lub minus, podwyższających lub obniżających daną ocenę. W ratingu międzynarodowym wyróżnia się dwa poziomy ocen: wyższy - inwestycyjny oraz niższy – spekulacyjny. Poziom inwestycyjny dotyczy podmiotów o niskim lub umiarkowanym ryzyku, poziom spekulacyjny wskazuje, iż ryzyko jest większe lub bardzo duże. Skala ocen stosowana we wszystkich instytucjach ratingowych jest podobna. Na kolejnej stronie przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Ratings.

SKALA OCEN RATINGOWYCH STOSOWANA PRZEZ FITCH RATINGS

Wyszczególnienie	Ocena dla krótkoterminowego zobowiązania	Ocena dla długoterminowego zobowiązania
Przedział ocen inwestycyjnych	F1 F2 F3	AAA AA A BBB
Przedział ocen spekulacyjnych	B C D	BB B CCC, CC, C DDD, DD, D

Poniżej przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Ratings wraz z objaśnieniami.*

Zobowiązania długoterminowe

Poziom inwestycyjny

AAA

Wiarygodność kredytowa na najwyższym poziomie. Ratingi "AAA" oznaczają oczekiwanie najniższego poziomu ryzyka kredytowego. Ocenę taką nadaje się wyłącznie w przypadkach wyjątkowo wysokiej zdolności do obsługi zobowiązań finansowych, gdy jest bardzo mało prawdopodobne, by możliwe do przewidzenia wydarzenia mogły wpłynąć niekorzystnie na taką zdolność.

AA

Bardzo wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "AA" oznaczają oczekiwanie bardzo niskiego poziomu ryzyka kredytowego wskazując na bardzo wysoką zdolność do obsługi zobowiązań finansowych. Wpływ możliwych do przewidzenia wydarzeń na tę zdolność nie jest znaczący.

A

Wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "A" oznaczają oczekiwanie niskiego poziomu ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych ocenia się jako silną, jednakże może ona być bardziej podatna na zmiany czynników lub warunków gospodarczych niż ta, której nadano wyższy rating.

BBB

Dobra wiarygodność kredytowa. Ratingi "BBB" oznaczają aktualnie oczekiwanie niskiego ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych uznawana jest za wystarczającą, jednak jest prawdopodobne, że niekorzystne zmiany w czynnikach i warunkach gospodarczych mogą ją osłabić. Jest to najniższa z kategorii ocen na poziomie inwestycyjnym.

Poziom spekulacyjny

BB

Poziom spekulacyjny. Ratingi kategorii "BB" wskazują, iż istnieje możliwość zmiany ryzyka kredytowego, szczególnie pod wpływem niekorzystnych zmian ekonomicznych w pewnym horyzoncie czasu; jednak, wywiązanie się ze zobowiązań finansowych jest możliwe przy wykorzystaniu dostępnych możliwości biznesowych lub finansowych. Papiery wartościowe tej kategorii nie są zaliczane się do poziomu inwestycyjnego.

B

Poziom wysoce spekulacyjny. Rating kategorii "B" wskazuje na obecność istotnego ryzyka kredytowego, przy utrzymującym się ograniczonym marginesie bezpieczeństwa. Zobowiązania finansowe są obecnie obsługiwane, jednak utrzymanie zdolności do dalszej realizacji płatności uzależnione jest od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CCC

Ocena na tym poziomie oznacza, iż ryzyko niewypłacalności jest realne. Zdolność do wywiązania się z zobowiązań finansowych uzależniona jest wyłącznie od utrzymania się

* źródło: strona internetowa Fitch Polska: www.fitchpolska.com.pl

korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CC

Ocena ta oznacza, iż pewien zakres niewypłacalności jest prawdopodobny.

C

Ocena na tym poziomie oznacza, iż niewypłacalność jest bardzo prawdopodobna.

D

Ocena na poziomie D oznacza, iż dany podmiot utracił zdolność do regulowania swoich wszystkich zobowiązań finansowych.

Zobowiązania krótkoterminowe

Ratingi krótkoterminowe obejmują w przypadku większości zobowiązań okresy krótsze niż 13 miesięcy. W przypadku ratingów krótkoterminowych większy nacisk kładzie się na płynność finansową niezbędną do terminowej realizacji zobowiązań finansowych.

Poziom Inwestycyjny

F1

Ocena ta oznacza wiarygodność kredytową najwyższej jakości i wskazuje najsilniejszą zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych; z dodanym znakiem "+" oznacza wyjątkowo silną zdolność kredytową.

F2

Ocena na tym poziomie świadczy o dobrej wiarygodności kredytowej, zadowalającej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych, przy czym margines bezpieczeństwa nie jest tak wielki, jak w przypadku wyższych ocen.

F3

Ocenę taką przyznaje się, gdy wiarygodność kredytowa jest na zadawalającym poziomie, zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych jest dostateczna; jednak zaistnienie niekorzystnych zmian w krótkim horyzoncie czasowym może doprowadzić do obniżenia oceny do poziomu spekulacyjnego.

Poziom spekulacyjny

B

Ocena świadczy o minimalnej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych oraz podatności na niekorzystne zmiany warunków finansowych i ekonomicznych w bliskiej przyszłości.

C

Ocena nadawana gdy ryzyko niewypłacalności jest wysokie, występuje realna możliwość niewypłacalności podmiotu. Zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych opiera się wyłącznie na utrzymaniu się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

D

Określa podmiot lub państwo, które utraciło zdolność do obsługi wszystkich swoich zobowiązań finansowych.

Do ocen mogą być dodawane znaki „+” lub „-”, które określają status w ramach poszczególnych kategorii ratingu. Znaków tych nie dodaje się do kategorii ratingu długoterminowego AAA, do kategorii poniżej CCC, ani do ocen krótkoterminowych z wyjątkiem F1.

Przy ocenach dotyczących zobowiązań długoterminowych określa się również perspektywę, która jest wskazaniem generalnego kierunku, w jakim dany rating będzie prawdopodobnie zmierzać na przestrzeni dwóch lat. Perspektywa oceny może być pozytywna, stabilna lub negatywna. Jeżeli agencja nie jest w stanie zidentyfikować trendu perspektywa może zostać określona jako „bez wskazania”.

Aktualna ocena dla Miasta Szczecina wynosi:

- BBB /stabilna/ - dla długoterminowego długu zaciągniętego w walucie obcej**
- BBB /stabilna/ - dla długoterminowego długu zaciąganego w walucie krajowej**
- F3 - dla krótkoterminowego długu w walucie obcej**

Ostatnia aktualizacja – grudzień 2006 r.

Ocena Miasta odzwierciedla dobre wyniki budżetowe, rosnące dochody operacyjne (szczególnie z podatków dochodowych) oraz umiarkowane wskaźniki zadłużenia oraz jego obsługi. Agencja twierdzi, iż ocena może zostać podniesiona jeżeli Miasto będzie nadal poprawiać swoje wyniki budżetowe.

Stabilna perspektywa odzwierciedla oczekiwania Agencji Fitch, że Miasto utrzyma w przyszłości dobre wyniki budżetowe oraz będzie ściśle kontrolować wydatki na oświatę, co pozwoli na ograniczenie udziału Miasta w finansowaniu tej sfery.

Agencje Fitch Ratings oraz Standard&Poor's przyznały także ocenę BBB obligacjom Miasta,

wyemitowanym w roku 2003, a Standard&Poor's również obligacjom, których emisja miała miejsce w 2001 r.

Pozytywna ocena ma niewątpliwie charakter promocyjny dla Miasta i potwierdza wysokie standardy zarządzania finansami.